SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 188. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 1, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 1-го ЖОВТНЯ 1992. Ч. 188. РІК XCIX.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ЗМІЦНЮЄ ПРАВОПОРЯДОК

Київ (УНІАР) — У понеділок, 28-го вересня, Президент України Леонід Кравчук видав розпорядження про додаткові заходи щодо посилення із злочинністю та зміцнення прапорядку в Україні.

Кабінетові Міністрів України, міністерствам, іншим центральним органам державної виконавчої влади, Раді міністрів Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям пропонується до 1-го листопада 1992 року проаналізувати стан боротьби зі злочинністю, захисту прав свобід і законних інтересів громадян та на цій основі дати відповідну оцінку діяльності урядових осіб державних органів, підприємств, установ і організацій, які відповідають за забезпечення громадського порядку, запобігання та припинення злочинних проявів.

Для узгодження діяльності державних органів, господарських організацій і громадськости у боротьбі зі злочинністю при Кабінеті Міністрів України буде створено постійну комісію з питань боротьби зі злочинністю.

ЗУАДК закликає до пожертв

Філядельфія. (с. г.). — Кожного року в вересні і жовтні урядовці Федерального уряду отримують брошурки, в яких є звернення — до працівників без уваги на те, яку позицію займають, щоби вони здеклярували відповідну пожертву із своєї платні для організацій, крайової збіркової системи „Combined Federal Campaign".

Єдина українська допомогова установа в Америці ЗУАДК є включений до загальної збіркової, яка одержавши кодове число 1014, яке є подане в згаданій брошурці з адресою ЗУАДК

Відомо, що кожний працівник Федерального уряду і члени збройних сил всіх формацій ЗСА є зобов'язані жертвувати якийсь відсоток із своїх платень на збіркову кампанію. Тому ЗУАДК апелює до всіх українок і українців на праці Федерального уряду деклярувати свої пожертви на цілі допомогової української установи ЗУАДК, тим більше тепер, коли фінансові потреби ЗУАДК збільшилися допомоговою потребуючим у вільній Україні, а також допомогу потребуючим в інших країнах, включно з Америкою.

Та сама процедура здеклярувати відповідну пожертву із своєї платні зобов'язує стейтових працівників приватної індустрії на „Uited Way". Тому просимо всіх українських працівників приватної індустрії, виповняючи формулярі під рубрикою „donor choice" подати число 01838 та адресу ЗУАДК United Ukrainian American Relief Committee. Ins., 1319 W. Lindley Ave Philadelphie, Pa. 19141.

Екзекутива ЗУАДК висловлює щиру подяку працівникам українцям Федерального уряду, членам збройних сил всіх формацій ЗСА та працівникам приватної індустрії за зложені щедрі пожертви через фонди в 1991 році на суму 38,511 дол.

А. Зленко перебуває в ООН

Ню Йорк. — Тут від 22-го вересня перебуває делеґація України на чолі з міністром закордонних справ Анатолієм Зленком. Члени української делеґації беруть участь у 47-ій сесії Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй.

В перервах А. Зленко зустрівся з міністрами закордонних справ Греції, Ізраїля, Німеччини, Китаю, Ома ну і Монголії, з якими обговорив актуальні проблеми сучасности, перспективи розвитку економічного, культурного і наукового співробітництва.

Під час сесії Зленко зустрівся з прем'єр-міністром Нової Зеляндії Джеймсом Брендоном Болджером, з яким обговорив питання поширення торговельних відносин між двома країнами. Головною темою розмови А. Зленка з міністром закордонних справ Монголії була підготова наступної офіційної візити Президента України Леоніда Кравчука до Монголії.

„Волошки" готуються до ювілейного концерту

Ґленсдейл, Па. — Тут в суботу, 10-го жовтня, о 8-ій год. вечора в залі Кезвік театру, Істон ровд і Кезвік авеню, відбудеться ювілейний концерт з нагоди 20-ти ліття існування українського танцювального ансамблю „Волошки".

Ансамбль „Волошки" впродовж свого 20-ти літнього існування здобув признання серед широкого кола глядачів, серед своєї та інших публік.

У цьому ювілейному концерті „Волошки" виконають ретроспективний репертуар ансамблю, включно з всесвітніми прем'єрами та переробкою одного з основних танців сезону 1972 року.

Вступ на концерт для дорослих 18 дол., для сеньйорів, студентів і груп з понад десяти осіб 16 дол., а для дітей до 12-ти років по 7 дол. Квитки можна замовляти на „Візу", „Мастеркард" або чеком. Телефонувати: (215) 572-7650.

Делеґація Европейського парляменту відвідала Україну

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 23-го вересня, Президент України Леонід Кравчук прийняв делеґацію Европейського парляменту на чолі з Маґдаленою Гофф. Делеґація прибула в Україну з метою обговорення питань дальшої співпраці між Европарляментом і Україною. Гості повідомили, що минулого тижня Европарлямент ухвалив Резолюцію про поширення допомоги з боку Европейської спільноти кра їнам СНД з метою поглиблення економічних реформ.

Президент України розповів про працю над проєктом нової конституції, зазначивши, що в цьому беруть участь і закордонні експерти. Л. Кравчук закликав до поширення співпраці між Европарляментом і Україною.

Гості зустрілися також з головою Верховної Ради України Іваном Плющем та відвідали міністерство закордонних справ України, де їх прийняв заступник міністра Тарасюк. Під час розмови І. Плющ головну увагу приділив перспективам і формам співпраці між европейським та українським парляментами, охарактеризував політичну й економічну ситуацію в Україні, розповів про політичні течії у Верховній Раді України та як вона взаємодіє з Урядом. М. Гофф запросила українських парляментаристів відвідати штаб-квартиру Европарляменту у Страсбурзі.

Відбулося спільне засідання делеґації та представників постійних комісій Верховної Ради України, на якому голова Комісії закордонних справ Дмитро Павличко заявив, що „Україна має намір якнайшвидше інтеґруватися в европейський процес". У своїх плянах виходу з кризової ситуації Україна розраховує і на допомогу Европарляменту.

В ході зустрічі значну увагу приділено також питанням екології, головно, питанням ліквідації наслідків катастрофи в Чорнобилі.

Надійшло повідомлення, що президент Світового банку реконструкції і розвитку Пренстон сесії керівництва Міжнародного валютного фонду заявив, що допомога 15-ом державам колишнього СССР у 1992 році складе 2,5 біл. дол. і до 1995 року досягне 4.5 біл. на рік. Пренстон зауважив, що міжнародні установи не зможуть забезпечити такий обсяг фінансування, тому має бути збільшена економічна підтримка з боку індустріяльно розвинених країн.

В ІЗРАЇЛІ ВІДБУВСЯ УКРАЇНСЬКО-ЖИДІВСЬКИЙ ФОРУМ

Єрусалим, Ізраїли (Ася Гумецька). — Від 1-го до 7-го вересня в Ізраїлі відбувся Форум жидівсько-української громадськости, організований Товариством Єврейсько-українських зв'язків спільно з товариством „Україна-Ізраїль", Міжнародною Асоціяцією Українистів та Республіканською Асоціяцією Українознавців. Форум ставив перед собою мету налагодження „шляхів до порозуміння й зближення жидівського та українського народів: теоретичні й практичні завдання" і складався з трьох частин: перша — наукова конференція, на якій було заслухано біля 50 доповідей з питань історії, філософії і політики, культури й економіки; друга — практична частина з обговоренням ділових зв'язків і третя — екскурсії, концерти, зустрічі з ізраїльською громадскістю.

Українська делеґація складалася з 82 осіб, включаючи шість осіб з діяспори (ЗСА, Англії, Франції, Польщі та Австралії). З України приїхали парляментаристи, депутати Київської Міської Ради, громадські діячі, письменники, мистці, артисти, майстри спорту, колишні політичні в'язні, а також „праведники", які рятували жидів під час німецької окупації. Делеґацію очолював Дмитро Павличко, голова Комісії міжнародних справ Верховної Ради України. Президент Леонід Кравчук, який приділяє особливу увагу питанням жидівсько-українських відносин, розпорядився дати спеціяльний літак для перевозу української делеґації. З боку Ізраїля форум одержав допомогу з боку міністерства закордонних справ, яке взяло на себе покриття видатків, пов'язаних з перебуванням 15-ох депутатів Верховної Ради України, а також Світова сіоністська організація, яка оплатила автобуси для екскурсій. В допомозі організації форуму взяли участь інші жидівські установи та підприємства, такі як Гібру юніон коледж, в будинках якого проходила наукова конференція, Культурний центр прибулих з країн СНД, де відбувалися концерти, муніципалітет міста Явне, побратима Дрогобича, який влаштував для учасників форуму цікаву цілоденну програму відвідин міста та його околиць, а також компанія „ОРМАТ", яка будує геотермічні турбіни і має ділові стосунки з Україною.

З українською делеґацією зустрівся міністер закордонних справ Ізраїля Шімон Перес, який висловив задоволення з приводу налагодження відносин поміж Україною та Ізраїлем та привітав ідею влаштування форуму, як позитивний крок в напрямі зближення двох народів. Перес охоче відповідав на запитання українських делеґатів і розмова точилася в приязних невимушених тонах. Українські парляментаристи також зустрілися з членами парляменту і з його головою проф. Шевахом Вайсом. Обидва, Перес і Вайс, походять з України і пам'ятають її, як країну свого дитиства, при чому Вайс з вдячністю пригадує двох жінок — українок, які врятували йому життя під час німецької окупації. В дружній розмові між українськими депутатами та членами парляменту взяли участь М. Горинь, Л. Скорик, М. Косів, Г. Алтунян, І. Калинець, Б. Ребрик, І. Драч, Ю. Бадзьо, З. Антонюк, І. Зісельс та інші. З ізраїльського боку були присутні: голова Комісії репатріяції Шмоель Якобсон, голова Відділу міжнародних справ парляменту Яїр Амікаль та заступник генерального директора з питань Східньої Европи міністерства закордонних справ Цві Мазель. В процесі нарад Д. Павличко домовився з Ш. Вайсом відносно створення міжпарляментарної групи сприяння розвитку українсько-жидівських відносин. Д. Павличко запросив Ш. Вайса завітати в Україну. Запрошення було з приємністю прийнято.

Під час відвідин Яд Вашему було проведено церемонію вшанування українських праведників, яким вручили почесні грамоти, а їхні імена тепер вирізьблені на мармурових дошках на стіні шани. Згодом в їхню честь будуть посаджені дерева. Ці праведники це — Ольга Нагляк з чоловіком Степаном Драганом, які врятували дев'ять осіб, Марія Мосайчук з села Мизоч Рівенської области, яка врятувала родину Софії Зеленогури; Іван Лешук з Івано-Франківської области, який разом зі своєю матір'ю Марією врятував Менахема Дрешера; Микола Сиїк з Тернополя, родина якого врятувала кілька жидівських родин та Ян Довбенко з Польщі, який також допоміг кільком жидівським родинам врятуватися від смерти. Про кожного з цих праведників було сказано багато теплих слів, а врятовані ними люди зі слізьми обіймали своїх рятівників. Ця церемонія і зустріч з міністром закордонних справ Ш. Пересом

(Закінчення на стор. 4)

Президент Казахстану висловив невдоволення Росією

Париж. — Завершилася офіційна візита президента Казахстану Нурсултана Назарбаєва у Францію. Під час дводенних переговорів він підписав ряд спільних французько-казахських економічних і культурних угод. У своєму підсумковому інтерв'ю для газети „Монд" Н. Назарбаєв назвав Росію винуватцем тяжкого економічного становища в республіці. Як відомо, Казахстан є однією з чотирьох колишніх совєтських республік, яка володіє ядерною зброєю. Цю обставину Н. Назарбаєв використовує як козир на переговорах із Заходом.

В розмові з кореспондентом „Лє Монд" Н. Назарбаєв особливо підкреслив, що Казахстан потребує великої фінансової допомоги, яку тепер західні країни надають переважно Росії. Він сказав, що економічна катастрофа в Росії неґативно позначиться на економіці всіх країн СНД і звинуватив російський уряд в нечесних намірах захопити собі якнайбільше закордонних кредитів за рахунок решти партнерів — членів СНД.

Відповідаючи на запитання кореспондента щодо майбутнього СНД Н. Назарбаєв спрощено звів проблему до стосунків між слов'янськими і мусулманськими республіками, висловивши сподівання, що між ними вкінці запанують нормальні міждержавні зв'язки, характерні для розвинених країн. Президент Казахстану, не вдаючись ні до яких вагомих арґументів, критично відгукнувся про рішення президента України Леоніда Кравчука взяти під свою контролю ядерні сили, котрі знаходяться на території України. Н. Назарбаєв порадив світовій спільноті вимагати від Києва оприлюднення чіткої програми ядерного роззброєння.

Франція, яка не зуміла вчасно зреаґувати на події, що привели до занепаду Совєтського Союзу, тепер є дуже зацікавлена у встановленні тісних економічних зв'язків з такими великими республіками, як Казахстан і Україна, що володіють величезними матеріяльними ресурсами.

Згідно з підписаними Н. Назарбаєвом угодами, французька нафтова компанія Ельф-Аквітан дістала право на пошук нових нафтових родовищ у Казахстані, а також на будівництво нафтового проводу, який понесе казахстанську ропу в Европу.

У СВІТІ

ЛІДЕР ЗУЛЮСЬКОЇ партії Інката Мангосуту Бутелезі заявив про зірвання стосунків з урядом Південно-Африканської Республіки. Він звинуватив президента ПАР, якого до цього часу підтримував, у змові з керівником Африканського національного конґресу Нелсоном Манделою. Бутелезі особливо обурило спільне рішення президента де Клерка і Мандели заборонити зулюсам ритуальну племінну зброю — списи. Піднявши над головою свого бойового списа перед багатолюдним мітинґом зулюсів, Бутелезі сказав, що вони не збираються випрошувати у властей дозволу носити зброю предків.

ЗА ОСТАННІ ТРИ дні в Ліберії загинуло понад 300 осіб під час збройних сутичок між Національним патріотичним фронтом і Об'єднаним визвольним рухом Ліберії за демократію. Від серпня ц. р. 130,000 ліберійців залишили рідні місця на заході країни, втікаючи від жахів громадянської війни, яка триває дотепер.

ДИРЕКТОР УҐАНДІЙСЬКОЇ загальнонаціональної програми боротьби з АІДС Ваден Намаля заявив на пресовій конференції в Найробі, що в Уґанді вмерло від АІДС вже понад 20,000 осіб. Згідно з останніми даними уґандійського міністерства охорони здоров'я, тепер в країні носіями вірусу АІДС є 1.3 міл. осіб. Виглядає, що мова йде вже про епідемію. У її висліді 100,000 дітей залишилися сиротами. Промисловість і сільське господарство Уґанди щороку втрачають десятки тисяч робочих рук.

В ПОНЕДІЛОК, 28-ГО ВЕРЕСНЯ, пакістанський пасажирський літак впав і розбився у Гімаляях поблизу Катманду. Всі 167 пасажирів і члени залоги загинули. Більшість пасажирів були европейськими альпіністами, що летіли до Непалю.

ЧИМАЛО МЕШКАНЦІВ столиці Австралії стали власниками авторучок, виготовлених з переплавлених балістичних ракет — совєтських СС-20 і американських Першинґів-2. Продаж авторучок по 20 дол. за одну проводиться з метою збору коштів для Міжнародного Червоного Хреста. Ручки виготовляют. найбільші австралійські компанії Бі-ейч-пі і Комалко.

В ПОНЕДІЛОК, 28-го вересня, міністер закордонних справ Сирії Фарук аль-Шара заявив у своєму зверненні до Генеральної асамблеї ООН, шо його країна хоче досягнути такої мирної угоди з Ізраїлем, згідно з якою вона „не втратить ні піщинки своєї території". Міністер підкреслив, що „Ізраїль глибоко помиляється", сподіваючись домогтися миру „без повного відходу з контрольованих ним територій". Отже, як відзначають спостерігачі, після шостої рунди переговорів сторони не зробили назустріч одна одній жодного кроку. Наступна рунда переговорів у Вашінґтоні розпочнеться 21-го жовтня.

ОСАМА БАЗ, головний політичний дорадник єгипетського президента, заявив у понеділок, 28-го вересня, що Ізраїль намагається розколоти арабський світ. Зокрема він хоче встановити мир з сирійцями за рахунок інших держав — учасників близькосхідніх переговорів. Подібно трактує ізраїльську політику лідер Палестинської визвольної організації Ясір Арафат. Він підкреслив, що навіть коли буде досягнуто мирної угоди між Єрусалимом і Дамаском, палестинці не відмовляться від боротьби за створення своєї держави.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД, який роками старався тримати в таємниці виробництво водневої бомби, починає відсекречувати деякі з найбільш таємних аспектів цієї індустрії. Це тому, що науковці інших країн про ці справи вже говорять роками, а американським науковцям було заборонено.

ДЖ. БУШ МІНЯЄ ТАКТИКУ І ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА ДЕБАТИ З КЛІНТОНОМ

Вашінґтон. — Засоби масової інформації і акредитовані в Білому Домі кореспонденти повідомляють, що стратеги виборчої кампанії президента Джорджа Буша, який старається про перевибір на другу каденцію, несподівано заявили, що Дж. Буш, починаючи від 1-го жовтня мінятиме виборчу тактику у багатьох відношеннях.

Першою зміною є те, що Дж. Буш і Крайовий виборчий комітет офіційно проголосили згоду Президента на чотири дискусійні зустрічі з демократичним кандидатом, губернатором з Арканзо Биллом Клінтоном, які повинні відбутися: 11-го, 18-го, 25-го жовтня і 1-го листопада. Несподівана згода Дж. Буша на чотири дискусійні сесії дещо заскочила самого Клінтона і його виборчих помічників, бо спочатку, як відомо, президент Буш взагалі відмовлявся від всяких зустрічей, що їх що чотири роки перед президентськими виборами влаштовує організація Жінок виборців.

Клінтон, який в часі проголошення нової Бушевої стратегії перебував в Огайо заявив, що він також бажає якнайбільше і якнаскорше дискусійних сесій, але тут він і зупинився і не знав, що має робити, прийняти запропоновані дати для дебат зараз, чи зачекати і порадитись зі своїми дорадниками. Він вибрав другу можливість.

Дж. Буш, виступаючи в Клаксвіл, Тенн. заявив студентам університету, що він готовий виступати разом з Клінтом на телевізії кожної неділі, якщо він собі цього бажає, бо „на моєму конті є більше позитивних досягнень, як неґативних і мені ніхто не може закинути, що я керувався у своїй політиці тенденціями і не працював з натугою для втримання престижу ЗСА на найвищому рівні".

Дві дискусійні сесії, на думку Президента і його стратегів, повинні включати панель журналістів, які після вступних коротких доповідей будуть мати право ставити питання кандидатам на президента, а дві останні сесії будуть вестися способом панелю, при допомозі модератора на якого повинні погодитися обидві сторони.

Клінтон дотепер нібито настоював на дискусійних сесіях і принаймні робив враження, що це його ініціятива і його тиск на Буша, щоб той погодився. Тепер коли ситуація змінилася, сам Клінтон і його люди, притиснені до кута, почали викручуватися кажучи, що, мовляв, усі сесії повинні відбуватися з участю журналістів. Політичні спостерігачі знають, що Клінтон ледве чи може виступити рівнорядним партнером з Дж. Бушем, досвідченим лідером не тільки ЗСА, але цілого світу про що знають американські виборці, хоч не всі з них з особистих мотивів будуть підтримувати Буша у виборах. Очевидно, стратеги Буша не мають нічого проти того, щоб у дебатах виступив також третій кандидат Росс Перо, якщо він проголосить свою особу офіційним кандидатом на президента.

За кулісами цієї змінної виборчої тактики стоять, очевидно, в першу чергу Джеймс Бейкер, головний стратег і керівник персоналу Білого Дому, а також голова Крайового виборчого комітету Роберт М. Тітер, один з кращих стратегів виборчої кампанії, доказом чого є те, що засоби масової інформації вже починають говорити про успішні перегони Буша. Його шанси на перевибір збільшуються, — кажуть політичні спостерігачі.

В АМЕРИЦІ

УКРАЇНСЬКИЙ АМБАСАДОР до З'єднаних Стейтів Америки Олег Білорус зустрівся, як повідомило Київське радіо, з групою сенаторів Демократичної партії. Темою обговорення були перспективи тісніших міжпарляментських контактів Верховної Ради України та Конґресу ЗСА. Новим поштовхом для такої співпраці законодавців двох країн, відзначалося на зустрічі, була недавня візита до Америки делеґації Верховної Ради України на чолі з головою Іваном Плющем. Амбасадор України поінформував сенаторів-демократів про сучасне політичне й економічне становище в Україні та підтвердив пріоритетне ставлення Президента і Уряду України до розвитку відносин демократичного партнерства із ЗСА.

П'ЯТЬ ТИЖНІВ тому колишній державний секретар ЗСА Джеймс Бейкер покинув Державний департамент і повернувся до Білого Дому на своє давнє місце керівника персоналу, яке він займав у 1980-их роках в першій Адміністрації президента Роналда Реґена. Політичні спостерігачі й аналітики надіялися, що він повністю присвятиться виборчій кампанії президента Джорджа Буша, який старається про перевибір на другу каденцію. Здавалось би, що п'ять тижнів вистачає для того, щоб зробити підсумки такої зміни. Чимало аналітиків тепер стверджують, що виборча кампанія Бейкера в користь Буша німімальна, прямо застрашаюча, як написали деякі вашінґтонські газети. Здається не було сенсу робити зміни, бо він ледве чи багато допоможе Бушеві. Якщо Буш програє вибори Бейкер може сказати, що він вже не міг змінити помилок своїх попередників, а якщо Буш виграє, Бейкера назвуть чародійником і тоді він зможе вибрати для себе будь-який державний пост, — кажуть політичні спостерігачі.

УРЯД З'ЄДНАНИХ Стейтів Америки, який продовж десятиліть строго засекречував справу атомової зброї, а головно водневої бомби й інших видів бомб і ракет масового знищення, прийняв тепер рішення у справі розсекречення частини документів, які мають безпосереднє відношення до цієї справи. Співробітник газети „Ню Йорк Таймс", Вілліям Брод пише у числі з 28-го вересня, що перша частина докумантів була підготовлена до публікації ще в 1990 році, але появилась тільки в серпні 1992 року у місячному виданні Американського інституту „Фізикс Тудей". В інших країнах, зокрема в Німеччині і Японії, появилося значно більше інформацій про водневу бомбу так, що нібито „розкриті" сьогодні американські документи щодо цієї справи не являються більше секретами для атомових спеціялістів. Публікація документів тільки свідчить про бажання американських вчених включитися в цей процес пильного дослідження.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашинґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money-order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пошуки за колишніми воєнними полоненими

Заява російського президента Боріса Єльцина під час його останніх відвідин у Вашинґтоні, що в архівах КҐБ знайдено сліди в'язнених у СССР колишніх американських воєнних полонених — схвилювали американські військові й політичні кола та навіть надхнули новою надією родини військовиків „пропавших без вістей". З Пентаґону вислано до Росії вже три місії фахівців. Водночас у Конґресі відновлено переслухування у справі „пропавших без вістей" у В'єтнамській війні. Те саме стосується Корейської війни. Виринули сумніви, чи дійсно з отих воєн вернулися додому всі воєнні полонені, чи може вороги частину їх затримали і, може, дехто з них ще живе.

Друга світова війна скінчилася у 1945 році — 47 літ тому. Корейська війна скінчилася у 1953 році — 39 років тому. В'єтнамська — у 1973 році. Америка і Совєтський Союз були у Другій світовій війні союзниками, але це було за правління Сталіна, коли виарештовували і розстрілювали ні в чому невинних людей. У Катинському лісі розстріляли 18,000 польських старшин, які з вибухом Другої світової війни втікали на територію СССР, як до „союзника". Совєтський Союз мав теж вплив на Північний В'єтнам і Північну Корею — комуністичні аґресивні країни.

У „Ню Йорк Таймсі" з 25-го вересня ц.р. появилася стаття п.з. „Порада Сталіна: затримайте у Кореї американських воєнних полонених". Сталін цинічно арґументував потребу такої злочинної дії, „щоб мати в руках предмет торгу з американцями". Хоч у Корейській війні активно помагав Північній Кореї комуністичний Китай, а не СССР, проте, мабуть, деяких американських воєнних полонених передали Совєтському Союзові. Знову ж щодо американських вояків, які попали у полон у В'єтнамській війні, то вже давно були в Америці натяки на можливість перебування там по нинішній день деяких американських полонених, що їх спершу в'язнили та які, звільнені, там одружилися і виреклися повороту. У теперішній президентській виборчій кампанії нездорова атмосфера вплинула на актуалізацію проблеми воєнних полонених у В'єтнамській війні. Виринув закид на адресу колишнього президента Ричарда Ніксона, що той, в ім'я приспішення офіційного кінця війни — погодився на „тимчасове" залишення у Північному В'єтнамі частини американських воєнних полонених, чи навіть — виріксся їх. Тодішній державний секретар Ніксона, Генрі Кіссінджер, який переговорював у Парижі з представниками Північного В'єтнаму про перемир'я (воно існує дотепер) — з обуренням заперечив таку сплітку на Сенатській комісії, яка переслухувала у цій справі різні особи.

Невичерпним джерелом виявлення кривавих злочинів є архіви КҐБ. Вони, читали ми, охоплюють десятки тисяч актів. У тих актах є також історія, як рішено насильно перевести колективізацію сільського господарства в Україні, як вислано з Москви до Києва Лазаря Каґановіча з цією місією.

У вищезгаданій статті в „Ню Йорк Таймсі" названо російського генерала Дмітрія Волкоґонова, який помагає американським делеґатам розшукувати „пропавших без вістей" американських вояків. Знайдено прізвища двох, обидва вже не живуть, одного розстріляли. Ті американські слідчі їздили до Воркути, де був найбільший табір-катівня, і до Хабаровська. Вже з давніх вісток на цю тему читали ми, що одного такого американського воєнного полоненого, українця, віднайшли в якомусь селі на Україні. Він оповів, як над ним знущалися, але відмовився уже в старшому віці, вертатися, особливо доживши відродження рідної держави.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і поправляти мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Микола Руденко

НА ТЯЖКОМУ БРОДІ

III

Щождо робітничо-селянського володіння капіталом, то цю казочку намагалися реалізувати в Югославії. І що ж із того вийшло? Я пригадую, як у мої шкільні роки витлумачували „помилки" Дарвіна: боротьбу за існування Дарвін поширював також на людське суспільство, а це з погляду сталіністів (!) виглядало негуманно і несправедливо. В людському суспільстві, мовляв, діють закони розуму, а не хижацькі закони нерозумної природи. І це проповідувалося тоді, коли в сталінських концтаборах мільйони людей перемелювалися на додаткову вартість. Як виявилося, без неї жити неможливо, а вона за умов відсутности конкуренції також відсутня.

Насправді ж при розумному вирішенні цих складних проблем боротьба за існування в людському суспільстві набирає рис капіталістичної конкуренції — і тут зникає будь-яке протиріччя поміж гуманізмом та загальноприродною потребою боротьби за існування. В цьому, властне, й полягає перевага розуму над стихійними силами природи. Банкрутство не знищує людину — просто вона випадає із бізнесу й поволі знаходить те місце в житті, котре відповідає її природним здібностям.

Отож, слухаючи депутатів, я думаю про те, як деформована сама людина, її ментальність за сім десятиліть протиприродного існування. Депутати є часткою народу — вони висловлювали те, що бродить і ще довго бродитиме в народних глибинах. Буде всього: і непримиренної зненависти до тих, кому поталанило розбагатіти, і демогогічних засуджень самого повернення від утопій до економічного реалізму, і навіть нової ідеалізації вождів пролетарської революції.

Я щасливий, що мене не забувають друзі із діяспори, та нерідко вони приносять гіркі настрої: що ж воно діється в нашій Україні? Думалося: як тільки Україна здобуде незалежність, так одразу ж прийде на нашу згорьовану землю всенародне щастя та благодать. Живучи в країнах, де свобода людської ініціятиви перемогла 200 років тому, вони б хотіли, аби на Україні це збулося негайно, за рік-два. Ніхто з них не сподівався, що Україна, після отримання незалежности, опиниться в хаосі злиднів.

Це ж бо справді неприродно: Україна й сьогодні виробляє збіжжя на душу населення майже стільки, скільки його виробляють у Західній Европі. А цукру та олії навіть більше. Куди ж воно все дівається? Виявляється, державні холодильники забиті м'ясом так, що бійні припинили приймати худобу, призначену на м'ясо. А в крамницях м'яса немає. Чому? Бо воно фантастично дороге, його не купують. Ну то збийте ціни — що ж тут довго думати? Та це має право зробити лише держава, а її механізми так заіржавіли, що коліщата не крутяться.

І знову ми упираємося в роздержавлення та привати зацію. А там також коліщата не крутяться. Ось чому очі всього західного світу обернені до шостої сесії українського парляменту. І я вірю: зі скрипом, іржавим скреготом, а таки ж почнуть крутитися колеса економічної реформи. Вірю тому, що знаю: інакше — смерть!

Отакий він — мій оптимізм. Зовсім не рожевий, але й не чорний, бо чорного оптимізму бути не може. Просто він виглядає реалістично.

Коли мені починають скаржитися на ціни, на економічне безладдя, на злидні, я питаю: люди добрі, чи ви забули, що відбувається революція? І прицьому значно глибша революція, а ніж у 1917-20 роках. Тоді російська імперія не впала — вона лишень переодягнулася в червоне вбрання. Тоді Україна не здобула незалежности — вона захлинулася власною кров'ю. Ви, добродії, не бачите революції тільки тому, що по київських вулицях не тече людська кров. І саме ця обставина дозволяє обивателям думати про побутовий дискомфорт. Справжнього голоду, звичайно, немає та й не буде — це виключено. Але труднощі є — значні труднощі. І скарги, скарги, скарги. Та чи були б вони, скарги на оці труднощі, якби на Україні діялося те, що нині діється в Молдові, Грузії, Вірменії, Азейбарджані, Таджикистані тощо?

А в Києві тим часом двірники, як ніколи, ретельно вимітають сквери й вулиці. В Америці їх так не вимітають. І по чистих, затишних вулицях біжать юні модниці в мініспідничках, статечно крокують непогано зодягнені літні люди. Щоправда, з'явилися старці в підземних переходах. Та де їх у світі немає? Отож я питаю: чи не здається вам, добродії, що мир і стабільність у таку буремну добу чогось коштують? Сама тільки армія, без якої незалежна Україна просто не відбулася б... Чи вам відомо, скільки вона коштує? А розбудова амбасад у цілому світі?...

Словом, подумай гарненько, пане обивателю — і ти згодом переконаєшся, що причин для песимізму не так уже й багато. Де ж це ти бачив, щоб революції відбувалися на повний шлунок?

Закінчення буде.

С. Гординський

Остап Тарнавський

(1917 — 1992)

I

Людина відходить назавше і часто за нею заникає і пам'ять про те, що вона залишила для інших поколінь. А проте, те, що було створене в ділянці духовості й інтелекту, не заникає і більшою чи меншою мірою далі живе в пам'яті наступних поколінь. Тих ділянок є багато, але серед них з особливою силою діють твори, в яких відбилися ідеї, якими жила дана доба, і ті моторові сили, що рухали історією. Тоді часто творчість людини, яка відійшла, стає частиною тієї історії.

Покійного Остапа Тарнавського ми знаємо як людину заангажовану в багатьох ділянках нашої культури — літературі, журналістиці, суспільному житті тощо. Він залишив за собою низку поетичних видань і статтей, розсипаних в українській пресі довоєнного й еміґраційного періоду. Він виступав з поезіями в таких довоєнних журналах як львівський „Дажбог" і „Назустріч", варшавських „Ми" і під час війни „Наші дні", а згодом уже в Америці в філядельфійському журналі „Київ" та нюйоркській „Сучасності". Він має за собою п'ять виданих збірок поезії, збірку оповідань і дві книжки критичних нарисів. Я не маю тут в Америці цих чисел „Дажбога" і „Назустрічі", де він друкував свої перші вірші, але добре пригадую собі його з половини 30-их років, коли він заходив до редакції „Назустріч", не раз з Антоничем, і приносив свої писання редакторові того журналу Осипові Бодровичеві.

Ближчий контакт нав'язали ми під час війни, коли я повернувся з Кракова до Львова і працював у редакції літературно-мистецького місячника „Наші дні". Пам'ятаю, як з початку 1942 року Тарнавський приніс мені три свої поезії з циклю „Античне", з прегарним поетичним образом: „Тихо на кризі блакиті прокотять ся зір колісниці", та більшу, за 35 строф, поему „Оксана" для шевченківського березневого числа „Наших днів". Обидві речі дивували своєю майстерністю і я їх надрукував у 2-му і 4-му числі цього журналу. Але незабаром автор відійшов на працю до щоденника „Львівські вісті" і в „Наших днях" уже не друкувався. Ми зійшлися щойно в Америці, де в філядельфійському двомісячнику „Київ", який видавав Богдан Романенчук, він почав друкувати свої поезії і критичні статті й огляди.

Тарнавський увійшов у львівське літературне життя в половині 30-их років. Як спільник тієї доби я пам'ятаю, як то львівська поезія молодомузців і т. зв. стрілецької, зміняли своє обличчя, відходили від народного романтизму і, так сказати б — европеїзувалася. Я сам привіз з Парижу вплив поезії французької, а на поезії Антонича, Кравціва, Гаврилюка відбилися відгомони поезії польської і німецької. Але куди важливіше було те, що всі ми почали орієнтуватися на те, що ще раніше створили в Україні наші неоклясики і символісти і футуристи. Різниця була та, що, як і в модерному мистецтві, ми могли продовжувати різні модерністичні тенденції, які в Україні були вже під забороною.

Усе це якоюсь мірою вплинуло на поезію Тарнавського, тільки ж, приїхавши до Америки, він відкрив для себе ще й світ поезії англомовної, і старої і нової, і дав низку перекладів не тільки із „старого" Шекспіра, а й з нових поетів: Еліота, Дікінсон, Мек Ліша, Павнда, Каммінґса, Сантаяни та інших модерністів. Теж у поезії Тарнавського схрестилися різні впливи, українські і чужинні. Стильово, в нього є вірші від типу клясичного до модерністичних формою, що є відгомоном інших літературних стилів. Усе це урозмаїтнювало і ширило межі української поезії.

Але Тарнавський був не менше творчий і на полі критичному. Тут він дав чимало низку статтей-есеїв про різні появи чужинних літератур, особливо англомовної.

Закінчення буде.

Петро Часто

У НАС І ДОВКОЛА НАС

За останні пару днів у Східній Европі сталося декілька подій, котрі хоч і не мають стосунку з Україною, все ж не повинні пройти мимо уваги українців. Тим більше, що йдеться, зокрема, про Польщу, сусідню державу.

В українсько-польських взаєминах обидві сторони спромоглися на цілий ряд добрих зустрічних кроків, відомих нашій громадськості. Однак дальше зближення між Україною і Польщею передбачає не тільки активність на офіційних, урядових рівнях, але й розмаїту працю так званої народної дипломатії, в тому числі ширше ознайомлення суспільної думки обох країн з історичним досвідом українського і польського народів, що вони його набули протягом тяжкого, та все ж не безнадійного двадцятого сторіччя.

Українці устами Василя Стуса висловили найвищу оцінку польським визвольним змаганням: „Шкодую, що я не поляк". Український Поет-Мученик мав на увазі глибальне значення боротьби польської „Солідарности" проти комунізму. Саме вона своєю нескитністю і ясною метою переконала світ, передусім Америку і Ватикан, що зло тоталітаризму — не вічне. Саме з „Солідарности" розпочався рух, що привів до неможливого, як здавалося спершу, результату, — до занепаду Совєтського Союзу і в цьому контексті — до незалежної України.

На щастя, сьогоднішня Польща продовжує застосовувати акції, які об'єктивно виявляються корисними й для України. Буквально два дні тому з Москви до Варшави повернулася делеґація всепольського Товариства „Катинські родини". З польською відвагою її члени заявили росіянам, що перешкоди у польсько-російських стосунках не можуть бути подолані без відкриття цілковитої правди про катинські жертви сталінізму. Поляки вимагають не тільки правди, але й справедливости — суду над злочинцями, що донині живуть у Росії на привілейованому становищі „заслужених пенсіонерів".

А Україна? Хіба не стукає в її серце попіл мільйонів безневинно вбитих її дітей? Коли ж український Уряд доможеться від Росії хоч би формального осуду московської політики щодо України? Чи українцям в меншій мірі потрібні правда і справедливість?

Таки ж цими днями уряд Польщі холоднокровно заявив, що не збирається комусь на догоду втрачати час і зусилля на конверсію воєнно-промислового комплексу. Натомість країна збільшить експорт озброєнь. Ян Страус, один з керівників польського міністерства зовнішньої торгівлі, заявив у п'ятницю, 25-го вересня, на пресовій конференції: „Наша країна занадто велика, щоб виробляти лише сир і дитячі забавки. Нам потрібно мати сильну оборонну промисловість".

Якщо Польща занадто велика, щоб обмежитися дитячими забавками, то Україна, згадаймо, вдвічі більша і за кількістю населення, і за територією. Чому ж український Уряд, ще нічого значного не досягнувши в ділянці оборони, такий охочий до конверсії? Чи не корисніше було б виробляти і продавати зброю згідно з умовами, визначеними резолюціями ООН? Чи не є передчасним здатися на ласку Росії й мало не щодня підкреслювати „історичні братні українсько-російські зв'язки", проминаючи ту недобру обставину, що у цих „братніх" зв'язках досі відсутній момент каяття Росії перед сплюндрованою нею Україною?

Росії третього не дано — вона або покається, або знову повторить злочини проти людства. Три дні тому німці, що за останні два роки закохалися в Росію до безтями, вжахнулися від типового російського сліду на своїй землі: під Берліном виявлено тлінні останки 12,500 німецьких в'язнів, закатованих совєтськими „спеціялістами" відразу по Другій світовій війні. Скільки вже людство дізналося страшної правди про злочини очолюваного Москвою комунізму, а все ще їм нема кінця!

А тим часом ось такими є висліди останнього соціологічного опитування в Росії: соціялізм залишається привабливим для 67 відсотків опитаних росіян. 50 відсотків позитивно ставляться до Сталіна. За останній рік частка прихильників Сталіна в російському суспільстві виросла на 21 відсоток.

Чи може таке суспільство покаятися за всі попередні гріхи, коли воно стоїть на порозі нових?

ГЕНЕРАЛ КОЛИН ПАВЕЛЛ, голова об'єднаних штабів армії ЗСА, виступив проти розголошування поголосок, що, мовляв, Уряд Америки приготовляється до висилки більшої кількости американського реґулярного війська до Боснії і Герцеґовини, щоб в такий спосіб, спільно з армійськими частинами НАТО, покласти край громадянській війні в колишній Югославії. Ген К. Павелл є проти такої висилки війська і проти самої концепції поширювання воєнних дій в Боснії. Павелл належить до катеґорії високих штабових старшин, які або бачуть перед собою перспективну ціль, а разом з цим і перемогу, або не починають військових акцій. Акція в Боснії, на думку Павелла і його співробітників може перетворитися у затяжну війну в Европі.

Анатолій Гороховський

НАРОДЖЕННЯ СТАЛЕВИХ МАҐІСТРАЛЕЙ

II

І ось настала урочиста хвилина. На пероні Віденської станиці стояла льокомотива, прикрашена стрічками і квітами, в промінних осіннього сонця свіжою фарбою блищали вагони. Зайняли свої місця члени акціонерного товариства, а також запрошені особи. Серед перших пасажирів не було тих, потом і кров'ю яких ця залізниця була збудована.

Машиніст, ім'я якого не вдалося встановити, дав довгий гудок, і поїзд відправився у дорогу. В Перемишлі, звідки починалась щойно споруджена сталева траса, замінили льокомотиву. Новий паравоз, як і усі його побратими, мав назву. Тої, що 4-го листопада 1861 року о 10 годині повів поїзд на Львів, називався „Ярослав".

Отже, поїзд в дорозі. Йшов він точно за графіком, і на всьому шляху його зустрічали юрми селян, які прийшли з навколишніх сіл, щоб своїми очима побачити „запряженого сталевого коня".

О 2-ій год. 30 хвилин, у відповідності з розкладом, святково прибраний поїзд, оповитий клубами пари, зупинився біля перону Львівської залізничної станції. На площі, що межує з нею, зібралися тисячі мешканців міста. Поліція не змогла дотримати порядку, через що губернатор, його свита, а також духовенство не змогли своєчасно потрапити на перон, щоб взяти участь в церемонії посвячення залізниці.

У той же день в міському театрі відбулися урочистості з приводу важливої події в житті краю.

Цікаво, як відгукнулася преса на прибуття до Львова першого поїзду? Одні газети схвально поставилися до нового транспорту, пророкуючи йому велике майбутнє, інші — висловлюючи настрої скептиків, всіляко умовляли своїх читачів не користуватися послугами „сталевого коня", який видавався ними не інакше, як витвором диявола. Та, незважаючи на ці перестороги, нова техніка владно входили в свої права, адже вона створювалася і утверджувалася у відповідності із вимогами самого життя.

Вдруге на цю дільницю прийшли будівельники і монтажники у 1971 році, коли почалася електрифікація напрямку Львів — Мостиська — 2. А до того було споруджено унікальну станцію стикування у Львові, яка дає можливість приймати електровози, що працюють на постійному та змінному струмах, ряд станцій обладнано електричною централізацією стрілок, широко застосовано радіо та автоматику для керівництва рухом поїздів.

Нині дільниця Львів — Мостиська є складовою ланкою електрифікованої маґістралі, що з'єднує Київ з Варшавою.

Та повернемося на перон Львівської станції, де стояв готовий до відправи у зворотню дорогу поїзд, що напередодні прибув у місто. Проводжати „сталевого коня" знову зібралося багато людей. Гості зайняли свої місця у вагонах, головний кондуктор подав знак машиністові, що можна їхати. „Ярослав", давши довгий гудок, поволі рушив з місця і, набираючи швидкість, поїзд помчав до Відня.

Якщо вже мова зайшла про Львівську залізничу станцію, то варто сказати, що його будівництво в свій час викликало гарячі дискусії, у різних установах довго сперечалися перш за все де спорудити залізничну станцію. Одні пропонували побудувати у районі нинішнього проспекту Шевченка, в цьому разі поїздові довелось би пересікти центр міста. Інші наполягали на тому, аби побудувати залізничну станцію на початку вулиці, яка зараз носить ім'я Степана Бандери. Однак ні перша, ні друга пропозиції не були прийняті, зійшлися на тому, що її треба будувати на тому місці, де вона знаходиться тепер.

Таким чином, на початку другої половини минулого століття Львів одержав новий вид транспорту, в тих часах найбільш прогресивний. Залізниця зв'язала місто з торговельно-промисловими центрами Західньої Европи, що позитивно позначилося на розвитку економіки краю.

Ще не встигли відзвучати фанфари з приводу народження первістка транспортної справи у Східній Галичині, як англійські інженери подали на затвердження технічний плян спорудження маґістралі, яка мала зв'язати Львів з Чернівцями. Проєкт цей з'явився не випадково. Англійці мріяли прокласти залізницю, що зв'язала би Великобританію з перлиною її колоніяльної корони — Індією. Ця трансконтинентальна маґістраль повинна була пройти по території Галичини та Буковини.

Проєкт, запропонований англійцями, був схвалений, і будівельники взялися за роботу. Перед ними було поставлене завдання в короткий час втілити в життя задум інженерів. Через півтора року нова залізниця протяжністю в 267 кілометрів була здана в експлуатацію.

Споруджували лінію, яка одержала назву Південної, ті ж знедолені західньоукраїнські селяни. Працювали за копійки. Їх дймали кари, нагаї наглядачів.

„Газета Львовська", що видавалася польською мовою, за 29-го серпня 1866 року після репортажів, присвячених дневі народження ерцгерцоґа Рудольфа — наступника австрійського престолу — помістила невеличку інформацію такого змісту: „Через кілька днів уся Галичина святкуватиме відкриття Львівсько-Чернівецької залізниці".

І дійсно, 1-го вересня 1866 року від Львівського перону відійшов перший поїзд з нової лінії. Було це о 1-ій годині ранку, а через дев'ять годин святково прикрашений пасажирський потяг уже зустрічали в Чернівцях. На той час неповна швидкість.

Інтереси розвитку промисловости та інших галузей народного господарства в Галичині вимагали прискорення темпів будівництва залізниць, які забезпечували б зниження собівартости перевезень у порівнянні з водним транспортом і возами, велику швидкість доставки, реґулярність та масовість перевезень.

Прокладали сталеві колії передусім в районі нафтових родовищ, які інтенсивно розроблялися. Нові ринки збуту одержали власники промислів із введенням в

(Закінчення на стор. 4)

Відділи Організації Оборони Лемківщини відзначили першу річницю незалежности України

Всього рік тому увесь світ з увагою слідкував за подіями, які мали місце у Східній Европі, у тій її частині, яка знаходилась за „залізною заслоною". А події пересувались дуже швидко. Для українців день 24-го серпня став Великим Днем. Сповнились віковічні мрії нашого народу — Україна стала вільною,самостійною.

Напередодні 1-ої річниці незалежности, в неділю, 23-го серпня, о годині 12-ій вполудне українська діяспора символічно з'єдналась з українським народом на рідних землях, щоб в цей спосіб відзначити першу річницю проголошення незалежности України, та подякувати Господеві за дар Свободи. Того ж дня в різних містах і містечках, в Україні й поселеннях, українці в різний спосіб відзначали велику річницю: влаштовувано бенкети, академії, концерти, віча.

В традицію вже увійшло, що кожного року, в серпні відділи Організації Оборони Лемківщини східнього побережжя (3-ій Відділ — Пассейк, 4-ий Відділ — Елізабет, 5-ий Відділ — Ірвінґтон, 7-ий Відділ — Джерзі Ситі) влаштовують в Українському Домі Культури в Бавнд Бруку, Н.Дж., свій щорічний фестин-пікнік. Коли літом минулого року організатори фестину плянували дату його відбуття, ніхто не знав, що день 24-го серпня стане днем відновлення самостійної української держави.

Цьогорічний фестин-пікнік запляновано на неділю, 23-го серпня.

Тому що фестин відбувався напередодні першої річниці незалежности, організатори подбали про відповідну для великого свята програму.

У виповненій залі Дому Культури свято започатковано відспіванням американського національного гимну, який виконала оркестра „Ватра" разом з усіма присутніми (понад 600 осіб).

Відтак свято офіційно відкрив та ним провадив голова організаційного комітету та заразом голова 7-го Відділу ООЛ в Джерзі Ситі — Іван Ґресь. У свому слові він привітав усіх присутніх з першою річницею Незалежности.

„Від сотень літ, — сказав голова, — Україна була поневолена — царсько-московською імпер'єю, відтак народовбивчим комуністичним режимом. Але наш нарід, не зважаючи на жорстокі репресії, завзято обороняв свою національну гідність, вперто стремів до незалежности. І рік тому, 24-го серпня 1991 року, одвічні стремління нашого народу сповнилися. Цього дня Верховна Рада УРСР проголосила незалежність України та створення самостійної української держави.

Відтак виступила гостя з України, солістка кримської філармонії та голова Союзу Українок Криму — Надія Петренко-Матвійчук. яка виконала пісню-молитву „Боже Великий, Єдиний..." та дві оперові арії.

Головну промову виголосив голова 5-го Відділу ООЛ в Ірвінґтоні Володимир Кікта. Доповідач на вступі прочитав „Акт проголошення незалежности України", а відтак розказав про обставини, в яких зродилася нова держава, та про її перші кроки. „24-го серпня 1991 року — сказав доповідач, — залишиться незабутньою датою в новітній історії українського народу, за якою тужили, за яку боролися цілі покоління наших дідів і батьків. Тому, відзначаючи першу річницю незалежности, єднаймося з українським народом, щоб допомогти йому якнайскорше закріпити вільну, незалежну державу."

Опісля знов виступила солистка кримської філармонії Надія Петренко-Матвійчук, яка виконала кілька народних пісень, а відтак Іванна Кононів деклямувала вірш, присвячений першій річниці незалежности.

На закінчення програми всі присутні разом відспівали український національний гимн „Ще не вмерла Україна".

Після офіційної частини дня розпочався фестин, на який приїхало чимало гостей із близьких і дальших околиць, навіть із Пенсильвенії, Коннектикату. З Ню Йорку прибули окремі автобуси. Приємно було бачити серед учасників багато молоді, зокрема новоприбулих. До танцю присутнім приґравала знаменита оркестра „Ватра", а в перервах публіка мала нагоду слухати поезії Лариси Шеметило (з Волині), які читала сама авторка.

Наші фестини-пікнікі завжди проходять з великим успіхом, а це завдяки жертвенній праці всіх членів вище названих відділів. Такі фестини — це місце зустрічі приятелів, знайомих, односельчан. Це також одна з доходових імпрез, влаштовуваних відділами ООЛ. Завдяки спільним зусиллям всіх членів ООЛ та підтримці громади, організація наша може успішно вести свою працю.

Дума

АКАДЕМІЧНА ГІМНАЗІЯ У ЛЬВОВІ ВІДНОВЛЮЄТЬСЯ

Останні дні серпня 1992 року залишаться незабутніми для жителі княжого города Львова. Забувши на хвилю про економічні злидні, жителі і гості величаво відзначили першу річницю проголошення незалежности України. Львів пишався синьо-жовтими прапорами і написами, у повітрі вітали свято незалежности українські військові літаки, які посвятив Патріярх Мирослав Іван Любачівський. Стотисячна маса була на святочному відкритті пам'ятника Тарасові Шевченкові. Відбувся величавий концерт в Оперному театрі ім. Івана Франка та ряд інших мистецьких вистав. 27-го серпня увесь Львів привітав у пошані тлінні останки Патріярха Йосифа Сліпого. Відтак відбулись поминальні Богослуження у соборі св. Юра, наукова конференція, присвячена пам'яті Ісповідника Віри, урочиста академія, тризна та інші імпрези. Кажуть, що біля одного мільйона жителів України та численних гостей із діяспори віддали останній поклін цьому великому синові України, Патріярхові Й. Сліпому.

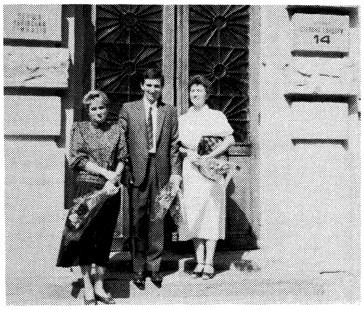
Серед тих подій незамітно пройшло святочне відновлення першої державної української ґімназії у Львові, яке відбулось у понеділок, 31-го серпня. Школа призначена для здібних дітей міста Львова та цілої області і є під опікою Львівського Політехнічного Інституту. Треба було двох років зусиль, щоб добитись дозволу на зміну структури із колишньої стандартної „радянської десятилітки" (11-літки) на гімназію. Щойно весною ц. р. представник президента на Львівську область С. Давимука своїм декретом відновив ґімназію. Це рішення підтримали обласні і міські органи влади і почалась праця над переміною програми, вчителів, вибір учнів тощо. Через слідуючі декілька років будуть діяти паралельно нова гімназія і вищі кляси старого типу.

Також переведено учнів 1-ої до 4-ої кляси до інших шкіл і набрано здібніших дітей до 1-ої і 2-ої кляс нової гімназії. Новим директором призначено д-ра Володимира Старчевського, доцента Львівського Політехнічного Інституту, а заступником Галину Фалик. Вони вклали багато праці та переборили чимало труднощів, щоб успішно перевести таку радикальну зміну, вибрати вчителів та учнів і приготовити все потрібне на перший день навчання 1-го вересня 1992 року.

За традицією, новий навчальний рік мав початись Службою Божою у соборі св. Юра, патрона гімназії. Тому що в той час тисячі громадян віддавали поклін праху Патріярха Йосифа, дирекція рішила почати святкування зложенням квітів під пам'ятником Т. Шевченкові, що і сталось.

Перед пам'ятником Т. Шевченка: відділ 1-б Першої Гімназії із директором та вчителями.

Перед будинком гімназії (зліва): Галина Фалик — заступниця директора, д-р Володимир Старчевський — директор і Надія Майорчак — друга заступниця директора.

Церемонія урочистого відновлення Першої Гімназії відбулась у залі політехніки, в якій минулого року пройшов Світовий з'їзд випускників УАГ. Програму вела Галина Фалик, яка запросила до президії Митрополита Володимира Стернюка, Івана Геля, першого заступника Обласної Ради, депутатів, проф. Юрія Рудавського — ректора політехніки, Степана Киселя — першого заступника посадника Львова, Михайла Брегіна — начальника міського відділу народної освіти, Володимира Парубія — заступника посадника Львова у справах освіти, д-ра В. Старчевського — директора гімназії, проф. Евгена Гладишевського, Михайла Лопушанського — першого заступника обласного управління освіти, Марію Хоросницьку — поетесу, Лесю Храпливу-Щур з Канади, д-р Ольгу Юркевич — голову редколеґії збірника у Львові, Людмилу Козак — із районового відділу освіти, Олексія Дзядіва — представника випускників УАГ у Львові, Надію Майорчак — вчительку, яка стільки трудів віддала для відновлення гімназії, та Сидора Тим'яка — представника Комітету Приятелів УАГ в Америці.

Свято відновлення розпочав молитвою і благословенням Владика В. Стернюк. Він згадав, що у 1917 році він розпочав своє навчання в Академічній Гімназії і тоді теж відроджувалась Україна. Просив присутніх, щоб вони своєю працею, наукою і єдністю не прогайнували теперішньої нагоди та збудували сильний фундамент для незалежної України, для себе та для грядучих поколінь. У програмі виступив талановитий хор політехніки, який відспівав гимн „Ще не вмерла Україна" та молитву „Боже Великий Єдиний".

Велика заля була заповнена учнями, вчителями, батьками, колишніми випускниками Академічної Гімназії та запрошеними гостями. Учасники уважно слухали виступів представників обласної і міської влади, які турбуються за відродження українського шкільництва. Вони наголошували важливість відродження української духовности та привернення традицій, що їх мала колишня Академічна Гімназія. Всі обіцяли підтримку відновленій гімназії та вірили, що вона стане моделем не лише для тих шкіл Львова, але також для інших міст України. Ректор політехніки проф. Ю. Рудавський запевнив моральну та матеріяльну підтримку відновленій гімназії та повідомив, що політехніка признала додаткову допомогу гімназії у висоті 500,000 карбованців.

Змістовну програмову доповідь дав директор школи. Він заявив, що дирекція хоче відродити все, чим жила колишня гімназія із доповненням того, чого вимагають теперішні умови та досвід модерного шкільництва. Те, що сталось, це лише початок і треба буде декілька років праці і дальших змін, щоб дійсно відродити гімназію. Але найважливіший перший крок вже зроблено.

Від Комітету Приятелів УАГ у діяспорі виступив інж. С. Тимяк та передав привіт, побажання успіхів та дальшу допомогу від діяспори для відновленої гімназії. Колишні випускники Академічної Гімназії вважають, що потрібно відновити всі її традиції, зокрема привернути назву „Академічна" та включити у навчання гуманітарні науки. Зібрані підтримали ці пропозиції і їх під кінець так вміло підсумував І. Гель. Надіємось, що це буде зроблено. За традицією хор політехніки відспівав „Gaudeamus igitur", а всі зібрані перейшли до приміщення гімназії, де Владика Стернюк у сослуженні священиків посвятив будинок, а священики посвятили окремі кляси.

Ще довго гомоніли у клясах школи та у коридорах голоси молодих гімназистів та їхніх родичів родичів і колишніх „ветеранів". Це добре віддала у своєму вірші знана поетеса, колишня учениця „Академічної", М. Хоросницька, присвяченому відновленні гімназії, яка його закінчила словами:

Не захмарить нам чола
зажура,
не турбуйтесь бабусі і
діди,
наша молодість у тих
священних мурах
житиме з нащадками
завжди.

Гімназисти! Хлопці і
дівчата,
з Богом,рідні, з Богом в
добрий час!
Не забудьте нинішнього
свята
і згадайте інколи про нас.

Присутні спільно із дирекцією домовились, щоб зорганізувати слідуючу стрічу на другий рік та спільно відзначити закінчення першого року навчання у відновленій гімназії. З'їзд плянується на 6-го до 8-го травня 1993 року, який пічнеться на день св. Юра, патрона гімназії. Програма передбачує стрічі та дискусії із колишніми випускниками та із учнями, учителями і дирекцією школи. Просимо наших товаришів і товаришок чисельно прибути та взяти активну участь у цій стрічі.

Сидір Тимяк

Українці Фініксу відзначили першу річницю незалежности

З ініціятиви церковного комітету і сестрицтва при українській католицькій церкві Успіння Божої Матері, у неділю, 23-го серпня, українська громада Фініксу, Арізона, урочисто відзначила першу річницю проголошення незалежности України. На святкування були запрошені парафіяни УАПЦеркви на чолі з отцем Михайлом Сокіркою.

У спільному Молебні в намірені українського народу і святковому обіді взяли участь понад 160 осіб обох віровизнань з різних місцевих українських установ і організацій. Як на Фінікс — це велика кількість людей.

Молебень відправили два священики — о. Йосип Чупіл з української католицької церкви і о. Михайло Сокірко з православної. Всі організації були зі своїми прапорами.

Свято вікрив голова церковного комітету о. диякон Василина, який попросив о. Й. Чупіла провести молитву і поблагословити страви. Потім о. диякон Василина попросив до слова п. Яворівського, який виголосив доповідь, присвячену проголошенню незалежности України 24-го серпня 1991 року. Доповідач зупинився на історії багатостраждального українського народу, на його боротьбі за незалежність, говорив про референдум 1-го грудня, в якому Україна підтвердила прагнення до незалежности.

Подякувавши доповідачеві, о. диякон Василина попросив до слова д-ра Ореста Комарницького, який виголосив такий же реферат англійською мовою.

Марія Чопко віддеклямувала вірш Дмитра Павличка „Клятва", за що слухачі нагородили її гучними оплесками. Другий вірш, теж Дмитра Павличка, присвячений проголошенню України, виконала голова Сестрицтва УАПЦеркви у Фініксі п. Швець. Пані Швець — талановита декляматорка, і публіка завжди радо вітає її. Гучними, тривалими оплесками зустріли присутні харків'янку Людмилу Йонґ, яка віддеклямувала вірш Івана Франка „Народе мій!". Прекрасно, з надхненням деклямувала Л. Йонґ, а нагородою для неї були щирі оплески вдячних слухачів. Голова церковного комітету о. диякон Василина і голова сестрицтва при УКЦеркві п. Зеленко щиро подякувала деклNяматорам, сестрицям і всім жінкам-парафіянкам за допомогу у проведенні цього свята. Вона повідомила, що з грошей, одержаних з цієї імпрези, сестрицтво подарує 500 дол. для допомоги тим, яких мають переселити з Чорнобиля і околиць у незаражені радіяцією місця.

Гостя, представниця литовської громади у Фініксі п. Петрунінкас привітала українську громаду зі святом проголошення незалежности і побажала великих успіхів у будівництві молодої держави.

Отець М. Сокірко закінчив святочний обід молитвою і започаткував національний гимн, а всі присутні дружно підхопили його.

М. Теслевич

В Україні перевидано книжку Ю. Мовчана

Як довідуємося, в серпні ц. р. в Україні перевидано книжку д-ра Юліяна Мовчана, дописувача „Свободи" п. з. „Незабутнє і непрощене", тиражем 15,000 примірників. Книжка, яка подає історію однієї української селянської родини між двома війнами і яка вперше була видана на еміґрації 1982 року обмеженим накладом, знайшла дуже позитивний відгук читачів та критиків. Книжку перевидало незалежне видавництво України „Демократ", Київ-Житомир.

Окружні Комітети Відділів УНСоюзу
БАФФАЛО — РОЧЕСТЕР — СИРАКЮЗИ/ЮТИКА
повідомляють, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

вимінених округ відбудуться спільно
в суботу, 17-го жовтня 1992 р.
о год. 12:00 вполудне
в залі церкви св. Йосафата, 940 Ridge Road E. Rochester, N.Y.
В нарадах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружних Комітетів, відділові урядовці, організатори та делеґати 32-ої Конвенції.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Перегляд організаційної праці Округ у 1992 році
3. Слово головного предсідника УЛЯНИ ДЯЧУК
4. Перегляд забезпеченевих продуктів УНС та підходу до продажі забезпечення
э. Схвалення пляну організаційної праці на останні місяці біжучого року
6. Внески, запити
7. Закриття нарад

У нарадах візьмуть участь:

Уляна Дячук, головний предсідник УНС
та
Володимир Корчинський, головний радний УНС

ГОЛОВИ ОКРУГ:

Баффало — Роман Конотопський .... (716) 877-0057
Рочестер — Петро Дзюба .... (716) 621-5230
Сиракюзи/Ютика — Володимр Корчинський .. (607) 796-9108

Для всіх присутніх на нарадах подаватиметься полуденок.
УЧАСТЬ У НАРАДАХ прошу зголосити голові вашої Округи перед 9-им жовтня.

Центральна Управа Організації
Державного Відродження України
(ОДВУ)

повідомпяє, що
в днях 10-го і 11-го жовтня ц.р.
на власній оселі ім. Олега Ольжича
в Лігайтоні, Па.
відбудеться

41-ИЙ
З'ЇЗД ОДВУ

СУБОТА 10-го жовтня — відкриття з'їзду, звіти, уділення абсолюторії уступаючій управі, і вибір керівних органів.

НЕДІЛЯ 11-го жовтня Служба Божа о год. 10:30 рано; год. 1:30 по полудні — Святковий обід з мистецькою програмою, яку виконають мистці з України — ОЛЬГА СТАЩИШИН, бандура, МИХАЙЛО СТАЩИШИН кобза, і словом проф. д-ра Богдана Гнатюка про святкування перших роковин Самостійности і Незалежности України в столиці Києві.

ЗА ЦЕНТРАЛЬНУ УПРАВУ:
інж. Ярослав Жмуркевич — голова
мґр Володимир Яців — генер. секретар

В ДЕВ'ЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п.
проф. д-ра
ЗІНОВІЯ
ХРАПЛИВОГО

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
1-го жовтня 1992 р.
в церкві св. Володимира в Матаван
в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері та
в манастирі оо. Студитів у Вудстак, Канада
Для вшанування його пам'яті складаю 1,000 дол. на Фундацію Дипломатичних Представництв України

дружина — МАРІЯ ХРАПЛИВА
діти — АНДРІЙ та ОЛЕНА З РОДИНАМИ

Ділимося болючою вісткою, що
в четвер, 17-го вересня, 1992 р.
по важкій недузі, відійшла у вічність в Акроні, Огайо,
на 59-му році життя
наша найдорожча
МАМА І БАБУНЯ

бл. п.
ОЛЕНА з БІЛЕЦЬКИХ
МАРТИНЮК

Горем прибиті:
доньки — КАТЕРИНА БИСЕЛ з мужем ДАВИДОМ
— МАРТА БОДНАР з мужем МИРОНОМ
внучки — ТЕТЯНА І СОФІЯ БИСЕЛ
— ЛЯРИСА І НАТАЛКА БОДНАР

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ і сам ПОХОРОН відбулися в днях 18-го і 19-го вересня, 1992 р. в українській католицькій церкві Св. Духа в Акроні, Огайо. Похована на цвинтарі Бруклин Гайтс, в Клівленді, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Народження сталевих...

(Закінчення зі стор. 2)

Один з перших поїздів на підході до Львова. (Фото Львівського державного історичного архіву)

експлуатацію у 1872 році залізничних дільниць Хирів — Стрий та Дрогобич — Борислав. Пізніше була попроваджена лінія Стрий — Дрогобич — Борислав.

Звістка про те, що будується нова залізниця, яка дасть можливість галицьким сталевим маґістралям з'єднатися із Східньою Україною і в тому числі із славним містом Києвом, обрадувала громадськість краю. З нетерпінням усі чекали завершення будівельних робіт. Сталеві рейки були прокладені до станцій Броди і Підволочиськ і восени 1873 року вони зіткнулися із залізницями України.

У тому ж році було завершено спорудження однієї з головних дільниць Львів — Стрий, вступив у дію важливий напрям від Кривина до Брест-Литовська. Лінія Здолбунів — Рівне — Ківерці — Ковель — Брест входила до складу великої маґістралі, яка простягнулася від Одеси і Києва до кордонів з Німеччиною і портів Балтики.

Ще один торговельний і стратегічний шлях прокладався від Львова через Стрий до Мукачева. Однак на зміну раніше розробленого пляну будівельники не пішли на штурм гір карпатських, а повернули рейки у бік Станіслава. Роботи на цьому напрямку були завершені у 1875 році.

У 1877 році розпочалася експлуатація залізниці Варшава — Люблін — Ковель, а у 1879 році вступила в дію лінія Здолбунів — Рівне — Ковель.

Спорудження інших колій розпочалося у 1888 році в дільниці Перемишль — Хирів. Відтак інші колії з'явилися на такому важливому напрямі, як Перемишль — Львів. Усього ж за п'ять років, що минули після початку укладання других колій, рейки були укладено на дільницях протяжністю 1,207 кілометрів.

На початку 80-их років минулого століття в районі Коломиї і в сусідніх з нею районах були розвідані поклади нафти, вугілля, вкрай необхідні для розвитку економіки краю. Та одна справа виявити корисні копалини, — інша організувати їх видобуток і, не менш важливо, — забезпечити доставу палива споживачам. Тоді й виник проєкт прокладання місцевих залізничних ліній. За справу взялися австрійські і чеські фірми, які за короткий час побудували кілька дільниць, в тому числі Коломия — Печеніжин та Печеніжин — Слобода Ранґурська.

Одночасно з місцевими залізницями будувалися й вузькоколійні (ширина колії 750 міліметрів), призначені в основному для вивезення деревини з лісових масивів. Однією з найбільших була залізниця, споруджена в 1909 році австрійською фірмою „Гнезинтер", яка зв'язала Брошневу з Довгою Поляною, протяжністю 102 кілометри.

Донині на Львівській залізниці експлуатується кілька вузьколінійних дільниць, в тому числі Антонівка — Заріччя, Берегово — Кушниця, по яких перевозяться вантажі і пасажири.

А тепер настав час підбити підсумки розвитку транспортної мережі за три десятиріччя, що минули після того, як у Львів прибув перший поїзд. У 1899 році довжина сталевих маґістралей краю складала 1,439.7 кілометра, на них працювало 474 паровози, рухомий склад складався з 812 пасажирських, 9,659 вантажних та 367 інших вагонів. Через два-три роки залізниці стали власністю держави; для більш оперативного керівництва рухом поїздів було створено дві дирекції — у Львові та Кракові.

Одночасно з новими дільницями залізниці у Львові, Перемишлі та Станіславові з'явилися ремонтні підприємства, покликані забезпечити реґулярне курсування поїздів. Однак капітальний ремонт рухомого складу не проводився на місці; паровози і вагони направляли на оздоровлення в Німеччину.

Таким чином, як видно з усього вищевикладеного, у другій половині минулого століття на західньоукраїнських землях прискореними темпами прокладалися сталеві маґістралі, що в кінцевому підсумку сприяло розвиткові всіх галузей народного господарства, піднесенню економіки краю, подоланню його відставання в порівнянні з іншими реґіонами України.

Залізничники Львівської маґістралі широко відзначили 130-річчя прибуття першого поїзду на західньоукраїнську землю, на підприємствах відбулися урочисті збори, зустрічі з ветеранами залізниці. На цих зібраннях трудівники всіх підрозділів з радістю і надією говорили про те, що створення незалежної демократичної України відкриває широкі перспективи перед колективом прикордонної залізниці, який виконує значний обсяг експортно-імпортних перевезень. Був схвалений розроблений перспективний плян розвитку маґістралі до кінця нинішнього століття. Та це вже тема окремої статті.

В Ізраїлі...

(Закінчення зі стор. 1)

були показані того ж вечора в ізраїльській телезізії в програмі новин. Усі зустрічі були зфільмовані й передавалися в Україну і на радіо „Голос Америки" в ЗСА представниками харківського радіо й телевізії. 2-го вересня з ізраїльському радіо в російськомовній програмі „Рекка" було передано інтерв'ю з Михайлом Горинем та Іваном Дзюбою.

Офіційна частина форуму включала також зустріч ізраїльської громадськости з політичними діячами України — Д. Павличком, Ларисою Скорик, М. Горинем та М. Стрихою, під час якої присутні мали нагоду ставити питання. 6-го вересня делеґація розбилася на три групи: перша і найчисленніша вирушила в місто Явне, друга поїхала в Кір'ят Бялік, передмістя Гайфи, а третя їздила за пляном міністерства закордонних справ — відвідала Інститут досліджень сільського господарства та промисловости в районі Тель Авіву, а також Торговельну палату, куди зібралися бизнесмини з багатьох міст Ізраїля для встановлення ділових стосунків.

Для всіх членів делеґації було влаштовано екскурсію по старій частині Єрусалиму, а та частина делеґації, яка вирушила в напрямку Явне, мала ще можливість оглянути багато інших історичних місць на півночі країни: Генисаретське озеро, Єрихон, Мертве море, річку Йордан, старовинні мечети та церкви в Назареті і багато іншого. Подорож включала відвідини Науково-дослідницького інституту ім. Х. Вайцмана, де делеґати познайомилися з новими методами видобування соняшної енерґії. Делеґати були гостями в двох кібуцах, почули історію розвитку кібуців і побачили її на фільмі; в одному з кібуців Лохамей Ха-Геттаоті, оглянули музей, присвячений повстанню в Варшавському ґетто (цей кібуц заснований учасниками повстання).

Скрізь, де українські делеґати знайомилися з ізраїльтянами, вони відчували гостинність і приязнь. В свою чергу українці частували своїх господарів мистецькими виступами акторів, співаків та музик. З вокальною програмою виступали заслужені артисти республіки, лавреати багатьох премій Ольга Басистюк та Анатолій Мокренко, співак з Київської консерваторії Олександер Василенко. Їм акомпаньював професор Київської консерваторії Георгій Поляк, який також виконав кілька речей на фортепіяні. Богдан Ступка зі своєю партнершою „Голдою" (Наталя Котоцька) викликали бурю оплесків своїм виконанням уривків з п'єси „Тев'є-молочар" за мотивами Шолома Алейхема.

Дуже теплою була зустріч колишніх політичних в'язнів, а також прощальна зустріч ізраїльтян з українськими праведниками та іншими членами делеґації в Кір'ят Бяліку, на яку зібралося біля 500 осіб. Виступаючи на цій зустрічі, Д. Павличко та І. Дзюба підкреслили значний вклад в українсько-жидівські відносини щирого приятеля українського народу голови Товариства єврейсько-українських зв'язків Якова Сусленського, без невтомної енергії якого форум не міг би відбутися. Це відзначили й офіційні ізраїльські діячі. Свою точку зору на проблему українсько-жидівських взаємин Я. Сусленський висловив одним словом: гуманізм як принципова основа, на якій мають будуватися ці стосунки. Чесно подивитися на минуле й визнати помилки, не каятися на словах, а доказати вчинками свої добрі наміри. Такий відвертий діялог, що його започаткувало Товариство єврейсько-українських зв'язків ще в 1979 році, прозвучав на повний голос на форумі, символом якого було взято ідею „перекинення моста через прірву", втілену в скульптурі Міртали, української різьбарки, яка живе в ЗСА. Ця скульптура зображує дві фігури, які тримаються за руки через прірву. Вона знаходиться тепер в Єрусалимі як символ започаткованих дружніх взаємин між двома народами і взагалі між усіма людьми й народами світу.

Цікаво, що той самий символ моста й простягнених рук вжив Леонід Кравчук у своїй промові, яку він виголосив на світовій конференції „Хранитель мого брата. Антисемітизм і забобони в світі змін" у Брюсселі. Згадуючи про меморіяльний тиждень, присвячений пам'яті Бабиного Яру, Президент України підкреслив, що „вперше за 50 років було знято завісу мовчання над історичною правдою про мученичу смерть десятків тисяч ні в чому невинних людей. Фашисти розстріляли їх тільки за те, що вони були жидами". Меморіяльний тиждень став „першою відвертою даниною вшанування жидівському народові за перенесені страждання".

З другого боку в Ізраїлі, в Яд Вашемі тепер вшановують українців-праведників, які рятували жидів під час Другої світової війни, і Л. Кравчук з цього приводу з задоволенням зазначив: „Нам приємно усвідомлювати, що міст взаєморозуміння, який базується на встановленні історичної справедливості, будується з обох боків". Він заявив „з усією відповідальністю", що „в республіці немає антисемітизму на політичному й державному рівні" і зазначив: „Відколи український народ, який сторіччями сам був переслідуваною й мордованою меншиною, здобув державність, він простягнув руку всім своїм братам у спільній долі".

Підсумовуючи, можна сказати, що форум став цінним внеском в нормалізацію взаємовідносин між українцями та жидами, і можна сподіватися, що ці відносини будуть далі розвиватися в позитивному напрямку.

ЛИСТА ч. 2

Список жертводавців на Фундацію Піддержки Диплоьоматичних Представництв України, Інк.: від 8-го червня до 17-го вересня 1992 р.
Всім жертводавцям висловлюємо щире українське СПАСИБІ.

По 2,000 дол. — Степан і Бронислава Боднарчук, Аля Давиденко, Андрій Підвербецький, Теодозій й Ольга Зазуля, Українсько-Американське Товариство в Петерсбурзі, Фла., Українські Сеньйори Українського Народного Союзу — Реґіна Дзюбанюк.

По 1,500 дол. — Юрій і Марія Гончаренко, Комітет Помочі Україні — Марльтон, Н.Дж.

По 1,270 дол. — Роман Д., Сорет, Марко С. Кос.

1,246 дол. — Збірка Ані Сасик — Дітройт-Воррен, Миш.

По 1,000 дол. — Микола і Марія Андрійович, Павло Бабяк, Іван Балиський, Анастазія Баран, Ярослав Базиляк, Іван й Анастазія Бейсюк, Анна Безґацька в пам'ять бл. п. мужа Володимира, Ярослав Березовський, Ярослав і Надія Біґун, Володимир Білик, Александер і Павлина Благітка, Таїса Богданська, Богдан і Ізидора Боярські, Мирослава Венке, Юлія Вертипорох, Богдан і Галина Волошинович, Александер і Ірена Воробець, Володимир і Уляна Дячук, Мирослав і Павлина Дереш, Антін і Марта Гайдук, Орест і Мирослава Галан, Люба Галібей, Василь і Любомир Гевки, Орест і Марія Когутяк-Гладкі, Богдан Головід, Евгенія Горбова, Петро і Люсія Гомель, д-р Володимир і Ірена Гординські, Ярослав і Ольга Городецькі, Петро Гюм-Гуменюк, Віталій і Зіна Ґречнів, Степан і Надія Ґробельські, Микола і Марія Задойні, Михайло і Стефанія Загачевські, Іван Жук, Андрій і Ляриса Івашко, Володимир і Стефанія Кобилецькі, Степан і Надія Костик, Александер і Марія Крайчик, д-р Нестор Когут, Константин Копачинський, Ада Кулик, Володимир Кульчицький, Марія і брат Віктор Купіняк, Марія Купчинська в пам'ять бл. п. мужа інж. Романа, Зеновій й Анна Кузьмів, Марія Лаврук, Михайло і Люба Лапичак-Лесько, проф. Іван і Галина Лобай, Александер і Ольга Левицькі, Іван і Ярослава Лучечко, Лев і Юліяна Мазурець, Ілько Мицько, Александер і Марія Мотиль, Роман Мельник, Степан і Ольга Парубчак в пам'ять брата Ольги інж. Володимира Колодія, Кирило і Ніна Пил, Марія Палідвор, Микола і Галя Панченко-Буш, Степан Ривак, Сестрицтво св. Ольги Української Католицької Церкви в Ст. Петерсбурґ, Фльорида, Ярослав Сидір, Мирослав Сольчаник, Володимир і Неоніля Сохан, Богдан і Олена Стеців, Іван і Марія Стецюк, д-р Юрій і д-р Люба Стефанівські, Михайло і Ґуґа О. Танські, Петро й Анна Тарнавські, Осип Труш, Авґустин і Алля Узвяк, Українська Автокефальна Церква Святої Трійці в Ґошен, Індіяна, Павлина Федус, Евген Филипович, Нестор Филипович, Петро і Анастазія Шпинда, д-р Тарас і Люба Шеґедин, Люба Шеґедин в пам'ять родичів Ольги і Дмитра, О. Яцушко, Яків Шеґрин, Михайло Шипула, Теодозій Шляпак, Мирослав і Надія Шміґель, Михайло і Віра Шпонтак, Тарас і Ірена Шумилович, Зенон і Любомира Ціховлас, Василь і Гедвіґ Черевко, Вячеслав Четенко, Микола і Стефанія Чорні, Василь і Ольга Хадай, Марія Храплива, Яків і Дарія Яворівські, Роман і Люсія Яськів, Ольга і Юліян Ястремські, Теодор Юськів.

865 дол. — Збірка на похоронах бл. п. Касперської, Лос Анджелес, Каліф.

700 дол. — Парафіяни церкви св. Івана Хрестителя в Лорейн, Огайо

587 дол. — УККА Відділ в Ютиці, Н.Й., — Я. Яцковський.

По 500 дол. — Мирон Баранецький, Микола і Марія Бучинські, Іван Вербовський, проф. Богдан С. Винар, Братство св. Володимира при УНС—Відділ 130 — Юрій Юрків, М. Довченко, Микола і Стефанія Ганущак, проф. Іван і Наталія Головінські, Василь і Софія Іванців, Степан і Каролина Ганчарик, Анна Качарай, Галина Клим, д-р Роман і Наталія Кравчук, Федозій Кравець, Юрій Кузів, д-р Роман і Вільма Курилас, Віктор і Ольга Ліс, Константин і Мотря Мацілинські, Степан і Стефанія Малачук, Народний Фонд Допомоги Україні — Відділ Центрального Ню Джерзі, Евген й Оксана Пакуш, Евдокія Ступарик, Микола і Розалія Хлиста, Стефанія Цегельська, Іван і Люба Яремчук, Українсько-Американська Координаційна Рада — Відділ в Баффало, Н. Й. (500.11).

400 дол. — Володимир і Стефанія Обущак

350 дол. — Петро і Людмила Доброноженко-ДеБравн.

300 дол. — Василь Музика, Василь Сава, Марія З. Снігурович-МкКучан, Ярослава Яросевич, Роман і Клявдія Стефанюк, Анна Федів.

254 дол. — Товариство Прихильників Народного Руху в Україні — Дітройт, МІ.

250 дол. — Александер і Ольга Ґереґа, інж. Тадей Ґеців, Борис і Катерина Калюшик, інж. Дамян і Ліда Ґеча, о. Володимир Кармазин, Марія Сайкевич-Кодельська, Володимир Кузик, Богдан і Любомира Кутні, Анна Лешинські, Юрій і Оксана Личковські, Орест і Меліта Мартинович, Віра Пестик, д-р Олег і д-р Іванка Ратич, Ґреґорі Шнаткін, Віра Пестик-Марія Штайнгаґен.

230 дол. — Збірка інж. Тадея Ґеціва — Ванкувер, Ва.

200 дол. — Іван і Стефанія Бабурка, Богдан Біраковський, Богдан Бойчук і Марія Ревакович, Володимир Дмитренко, Роман і Ірена Дяків, Михаїл Ґнип, Мирон і Еммі Ґулей, Теодор Кахнич, Ярослав І. й Анна Климовські, Григорій і Анна Комарницькі, Марія Кротюк, д-р Теодозій і Любомира Крупа, В. Колубінський, Іван і Гелена Левицькі, Юрій і Христина Навроцькі, Любомир і Анна Ратич, Михайло і Александра Романчук, Марія Сокіл-Рудницька, Евген і Марія Пашин, Павло Шандрук, Іван М. і Анна Шміленко, Сестрицтво Пресвятої Богородиці при парафії в Ню Бранзвік, Н.Дж., Іван і Ольга Яцишин, Нестор і Ярослава Томич, Степан і Ніна Тимків.

169.28 дол. — Михайло Максимонко.

По 150 дол. — Віллі і Ольга Зарон, Я. Я. і Т.Т. Курпель, проф. Володимир і Мирослава Стойко, Володимир Сенежак.

125 дол. — Ярослав і Стефанія Леськів.

По 100 дол. — Богдан і Теофіля Артимишин, Михайло і Александра Бабяк, Володимир і Ольга Басараб, інж. Віктор і Валентина Бабанські, д-р Юліян і Оксана Бачинські, Петро і Марія Блонські, Василь і Г. Бойко, Петро і Христина Бойчук, Іван і Анна Боднар, Роман і Іванка Боднарук, Іван Бумбар, Михаїл і Катерина Бюрчак, О. Вишневецький, Степан і Гелен Волянські, Зеновія Воробець, Михайло і Марія Василишин, Віктор С. і Надія Вінич, Павло і Юлія Гривняк, Мирон і Марія Гатала, Богдан і М. Гнідь, О. Головацький, Любомир С. Гнідь, Гладич, Марія Ґавалко, Василь і Марія Гуцуляк, Ольга Ґребе, Степан Ґула, Богдан Демянчук, Осип Дрогомерецький, Ярема Ентерпрайз — Едісон, Мирон і Климентина Жмуркевич, д-р Зенон Жизномирський, Ярослав Заремба, Ігор і Дарія Зелик, Михайло й А. Захарко, Мілетт і Дженет Кедис, Василь Кец, Іван і Е. Кепша, Микола і Стефанія Кіс, Микола і Паранька Китура, Володимир Когутяк, Михаїл і Ольга Коваль, Петро і Марія Королишин, Александер Кулинич, Василь Лагошняк, Михайло о.Лозинський, Франко Літовинський, Юрій і Софія Лонишин, о. Павло і Віра Лабінські, Оксана Люта, Богдан і С. Ляндсвіст, Евген Маланчук, Василь і Анастазія Марущак, Параскевія Матіїв, Міґуель і Марія Медвідь, Михайло і Ольга Меуш, Роман і Галина Микита, О. і Ірена Мізук, Мирослав Міхалеский, Марія Недошитко, Евген Науменко, О. Ортинська в пам'ять бл. п. Ігната Білинського, д-р Константин і Ольга Олексюк, Лідія Одежинська, Петро і Тереса Оринчак, Дарія Оріховська, ОБВУА — Відділ в Філядельфії, Степан і Ольга Парубчак, Порфірей і Тамара Панкевич, Павло Паньків, Петро й Олена Папроцькі, Петро і Марія Патряк, Петро Патрило, Павло й Ольга Пехунь, Леонід Петренко, Евген і Раїса Петрівські, Іван і Ольга Петрончак, Іван і Марія Підгірні, Степан і Ельвіра Підперигора, Ірена Плювак, Теодор Подоба, Стефанія Пришляк, Анна Пасічна, інж. Ростислав і Галя Ратич, Осип і Надя Рінник, Петро і С. Романишин, Ірена Рущицька, д-р Теодозій і Дарія Самотулка, Мирослав і Вероніка Сеник, Александер і Софія Скоп, Евген і Анна Слободян, інж. Лонґін і Віра Старух, Володимир В. Стрихар, Мирон Стрілка, Михаїл Струк, Степан і Катерина Шуя, Ярослав Тимків, Іван і Павліна Трач, Андрій Фецинець, Дмитро-Джім і Марія Ференц, Анна Хаванська, Борис і Надя Хам, Ярослав й Ева Цьобан, мґр Евгенія і Марія Цісик, Петро й Ірена Шпирка, Володимир і Параня Якима, Анна Ярема в пам'ять бл. п. мужа Йосифа, Джан і Гелен Ярема, Осип Ярема, Микола Ярко, Іван Яцишин, Володимир і Дарія Яримович

87 дол. — Дохід з концерту А. Ніколайчука, Лос Анджелес, Каліфорнія.

По 55 дол. — Марія Ільчитин, Іван Турчинович.

По 50 дол. — Роман і Марія Беґей, Наталія Вайда, Василь Воронка, Михайло і Бессі Гриник, Ігор В. Гуменюк, Дмитро й Александра Демидюк, Михайло Дмитерко, Зенон і Володимира Ґіль, Марія Зубаль, Альберт А. й Оксана Кіпа, Ірена Кливак, Софія Козак, Дмитро й Катерина Костюк, д-р Любомир і Роксоляна Кузьмак, Маркіян Курилас, Михайло й Павлина Кушнір, Роман й Ева Кухта, Омелян і Марія Лесюк, Володимир й Антоніна Лизогуб, Анастазія й Анна Литвин, Еміль М. Майбо, Параня Матвіїшин, Александер і Джоен Мжиґлоцькі, Евген і Богданна Михайлів, Ярослав і Ярослава Д. Мулик, Наталка Луценко-Мурей, Віра Курилас-Макар, Богдан Німелович, Гарріл і Ненсі Осичка, Зенон Онуфрик, Микола і й Ярослава Пічурко, Мері Райбирн, Петро і Катерина Сабура, Богдан Семків, Галина Слободян, Глікерія Слабіцкі, Микола і Люба Солонина, Марія Смішкевич, Іван й Ірена Солтівські, Роман і Стефа Старожитник, Оленка Стасишин, Володимир Шевчик, Василь і Стефанія Угринчук, Евген Фаріон.

По 40 дол. — Василь і Гільдеґард Мних, Мирослав й Евгенія Гейниш

По 30 дол. — Інж. Анатоль Вовк, Марія Кордуба, Марта і Володимир Лесько, Богдан Стеців, Ярослав Штойко, Михаїл й Е. Цяпка (33), П. Максимонько (28.05).

По 25 дол. — Роман й Ірена Амброзевич, Рената Біґун, Галина Гаврилюк, Константин і Мері Галецькі, Я. і Марта Р. Гординські, Тимко Голубіцький, Нік й Аніта Гобуляк, Іван Лесько, Каті-Ел Льонґінотті, проф. Теодор Мацьків, Андрій Оленський, Василь і Катерина Реновец, Едвард Рокіскі, Ольга Середа, Константин й Евгенія Степові, С.В. Тиравскі, Валентин Шаруда, Володимир й Евгенія Шпирка.

По 20 дол. — Петро Баралецький, Іван Білобун, Іван Гайда, Олена Волович, Галина Волошенюк, Віктор К. і Бетсі Невел-Децик, Степан Гуменюк, М. Давіда, Василь й Анеля Ґерула, Марія Ільчитин, Зеновій Княгинецький, Тадей і Стефанія Ліпинські, Микола Лишак, Василь Матковський, Майк Міхальскі, Ф. Максимонько (23.74), А. Максимонько (16.24), П. Максимонько (12.69), М. Пілат, Ґеня Попів, Ольга Стек, Евдокія Паладій, Чарлі Стек, Лерой Сеціол, Іван Торчинович, Ярослав і Марія Филипчук, Іван і Катерина Янко, Теодозій й Ольга Тарчанин.

По 10 дол. — Роман Амброзевич, Анна Джубата, Михайло Ґнат, Михайло й О. Лисі, Іван Лишак, Галина Фохман, Роман і Марія Циган.

В списку Ч.: 1 з 4-го серпня 1992 р. зайшли певні неточності: має бути — Люба і Володимир Артимшин, замість Артимишин, (1,000), Роман Д. Кос, замість Клос (250).

Віра Левицька в пам'ять родичів Мирона і Ярослави Левицьких, (1,100 дол.).

За Фундацію:

Д-р Степан Ворох інж. Роман Галібей інж. Дамян Кордуба, Марта Шміґель, Богдан Стус.

● РОЗШУКИ ●

РОМАН СВИСТУН
ПОШУКУЄ
когось з родини Величковських (син або внук Величковської).
Прошу писати на адресу:
W. Kuzyk
705 Scott Lane, Wallingford, Pa. 19086
Tel.: (215) 874-1530

Почекайло Михайло Іванович
ПОШУКУЄ
ПОЧЕКАЙЛО ОЛЕКСУ,
сина Михайла, який народився в селі Тростянець, Перемиського повіту, виїхав до Америки у 1910 році і перебував правдоподібно в околицях Ню Йорку. Коли б хтось мав якісь відомості про нього, то прошу написати на таку адресу:
Україна — обл., Тернопіль, р-н Заліщицький, с. Товсте.

Футуйма Іванна Романівна
ПОШУКУЄ
КАЧМАРА
ЙОСИПА ЄВСТАХОВИЧА
із села Хомяківка, який у 1923 р. виїхав, правдоподібно, до Канади, із донею Качмар Стасею.
Рівнож пошукуємо
ФУТУЙМУ ҐАННУ,
яка в 1939 році виїхала до Америки. Відомості про цих людей просимо слати на адресу:
Тернопільська обл.
м. Чортків,
вул. Незалежности 80 кв. 49
Футуйма Іванна Романівна